

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Tanulóknak egész évre 6 korona.
Telefonszám: 14.

Felolós szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számítanak. Nyilttér sora
50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6—8 oldalon vasárnap
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Szemlélődések.

Székelyudvarhely, május 11.

(-r -r.) Ha valamely ország határait külső ellenség fenyegeti, az ország minden fegyverfogható embere odahagyja mindennapi, rendes munkáját és a haza védelmére siet. Mikor a politika egére gyülekeznek vészterhes felhők, amelyek a hazát végromlással fenyegetik, akkor megfélemlünk apró-cseprő házi dolgainkról és csak arra a beborult sötét égre tekintünk várva a kiderülést és az éltető nap meleg sugarainak megjelenését. És ez így nagyon helyesen van, mert személyes, talán önző érdekeinket mind félre kell vetnünk akkor, amikor a haza érdeke megkívánja. Az utóbbi évek nehéz, válságos napjai városunk polgárságát is élénk izgatottságban tartották. A legszegényebb iparostól kezdve, a legmagasabb tisztviselőig, mindenki lesve-lesté napoként a hírlapokat és a máskor oly érdekességgel olvasott szenzációs híreket figyelemre nem méltatva, mohó kíváncsisággal olvasta a „válság“ című rovatot. — A politikai vezércikkeket nyugalmas időben csak nagyon kevés ember szokta elolvasni és ez a kevés is csak akkor, ha azt valamely országshírű politikai vezérférfi írta. Most nem volt kivétel, nem volt válogatás. Mindenki vezércikket, politikai megjegyzéseket olvasott, tekintet nélkül arra, hogy ki írta azokat.

Természetes dolog, hogy ilyen általános forrongásban a város kulturális élete figyelembe nem részesült. A lapok nem is igen irtak ilyen irányú cikkeket, jól tudva azt, hogy a válságos idők szellemétől áthatott olvasó közönség számba sem venné őket. Ki törődne a város életének nem politikai részével akkor, mikor az alkotmány

megvédéséről van szó? Senki. Kinek jut eszébe pl. a köztisztaságról, közbiztonságról, világitásról, meg más egyéb effajta dologról elmélkedni, mikor a kormány törvénytelenégei elég alkalmat nyújtanak a gondolkodásra? Senkinek.

Most azonban, hogy hazánk ege ismét kék és, hogy az abszolutizmus dermesztő tele után, az alkotmányosság tavaszának levegője dagasztja keblünket, visszatérhetünk a mi kicsiny városkánkba és szemlét tarthatunk a javítandó, rossz állapotok fölött. Van ám itt is látnivaló. Mert a politikai tavasszal egyidejűleg beköszöntött a természet tavasza is. A hó, az a jó takaró, elolvadt már és meztelenül hagyta városunk minden beteg tagját. Leolvadt a háztetőkről és leleplezte azt a sok össze-visszatákol, lehetetlen álszerű és alaku zsindegy fedőt, amelyek messziről egy koldus ruhájához hasonlítanak. Leolvadt az utcákról és szemérmetlenül megmutatta, hogy nagyon sok utcában nincsen kövezet és azt is, hogy ahol van, az a kövezet hasonlít hercegovinai és ehhez hasonló kövezetekhez, melyek arról nevezetesen, hogy nem lehet rajtuk gyalog járni. Azt is nyilvánvalóvá tette ez az intrikus leolvadt takaró, hogy sok helyen az utcákat még mindig városi személtáladának tekintik, ahová minden nemű piszkot oda lehet önteni és ahol a pulykát, tyukot, disznót és más — különben igen hasznos — háziállatok minden ellenőrzés nélkül zsurokat tartanak, táplálkoznak és afféretet intéznek el. Leolvadt a hó az ember egyedüli külső menedékhelyéről, a járdákról is és megmutatta, hogy ott még kevésbé lehet gyalog járni, mint az utca közepén, mert egyrészt tele van a házakból kiömlött ételmaradékokkal, másrészt pedig, a rossz csatornázás, vagy csatornahiány miatt az ember mindig

annak a veszedelemnek van kitéve, hogy az esővíz a nyakába csurog, vagy ha esőernyője van, alulról fröccsen föl az arcába. — Valósággal mulatság az ablakon keresztül nézni a járókelőket. Olyan komikus mozdulatokat a hivatásos bohócok sem tudnak tenni, mint ezek. Ámde leolvadt a havasjég a Varga-patakáról is, ezt is teljesen meztelenül hagyta. Ha ez a patak pirulni tudna, kármin vörös volna a szegénytől. A rossz anyákat, akik gyermekük tisztaságával nem gondolkodnak, mindenki korholja; hát ennek a szegény szerencsétlen pataknak a gondozóját, a várost és polgárait nem korholja senki? Tegyen csak valaki kísérletet és menjen végig a Varga-patak szabadon levő partjain, majd fogalmat alkothat magának a tisztaságról! Ebben a patakban minden egyéb foly, csak épen víz nem.

Leolvadt a hó a város fahidjairól is és az ember rémülve tapasztalja, hogy milyen életveszélyes műveletet hajt mindig végre, valahányszor rajtuk át megy. Akkora lékeket találhatunk rajta, hogy egy gyermeket át lehetne azokon dobni s a lábai úgy inognak, mint a részeg emberéi. Ha a hid is részeg, hogyan menjen át rajta a részeg ember?!

És leolvadt a hó sok mindenről, ami mind ilyen épületes dolgokat tár a szemünk elé.

A város fejlődésének első alapfeltétele a tisztaság és gondozás. Ha ez a kellék hiányzik, akkor bármennyit is építhetünk, városunk csak olyan lesz, mint az a néger gavallér, aki frakkot öltött magára, czilindert tett a fejére, de elfelejtett megmosakodni. . . . Kitisztult hazánk politikai egén az ég, szemlélődünk egy kissé városunkban és seperjük ki innen is a szemetet.

A billiárd játszma.

— Alphonse Daudet. —

Francziából: **Ferencz Tivadar.**

Két napi csatározás után és miután az éjjelt is, teljesen felfegyverezve, szakadó esőben töltötték el, a katonák teljesen kimerültek. Most pedig az országút pocsolyájában, az esőtől átázott mezőnek sártengerében — három kinos órán át — várakoztatták a legénységet.

A fáradtságtól, az átvirasztott két éjszakától, a nedves ruháktól ellomhulva, a katonák egymáshoz simultak, hogy egymást melegítsék, hogy egymást fentartsák. Volt köztük olyan aki állva aludt, szomszédjának borjújára támaszkodva; különben pedig bágyadság és nékülözés volt látható valamennyi pihező arcán, amelyet az álom került. Az eső, a sár, tűz nélkül, meleg leves hiányában, alacsony és szürke ég és végre az ellenség, amely köröskörül leselkedik. Ez valóban szomorú . . .

Kire és mire várakoznak?

Az ágyuk, amelyeknek nyílásai, az erdőnek vannak irányítva, azt a benyomást teszik, mintha valakire leselkednének. A lesbe álló golyószorók mereven nézik a látóhatárt. Minden jel arra mutat, hogy csata lesz. Miért késik a támadás? Kire és mire várakoznak?

Várják a parancsot és a fővezér még nem intézkedett.

És a fővezér nincs messze. A XIII. Lajos stílusban épült kastélyban tartózkodik, amelynek veres téglái, lemosva az esőtől, fénylenek a lejt közepén, a sűrű lombzat között. Valóságos fejedelmi épület, amely nagyon is méltó, hogy Franciaország hadvezérének lovassági zászlóját hordja. Egy nagy árok és faragott kövekből készült emelkedés mögött, amely azt elválasztja az országúttól, egy nagy ki-

terjedésű és élénk színű pázsit terül el a tornácig, mindenféle virággyal diszítve. A másik oldalról, a ház belső részéből látható a fehér gyertyafecske csoport, verőfényes nyílásával, a tükörsima tó uszkáló hattyuival és egy pagodához hasonló óriási madárház teteje alól, a felfuvalkodó pávák és arany fácskák éles hangja hatol a lombzatba. Ámbar a kastély lakói elutaztak, nem igen érezhető a teljes elhagyottság, a háborúval járó nagy rendtelenség. A hadvezér zászlója megóvta a pázsitot a legkisebb virágig és az valami elragadtató, a harcmező közvetlen közelében, a dúsgazdagság közepette érezni azt a nyugalmas, amelyet alkot a mintaszerű rend, a fák helyes csoportosítása és a fasorok mélyeséges csendje.

Az eső, amely ott lent az utakon felhalmoz uodorító sarat és mély kerékvágást váj a földbe, itt fent műkertészeti locsolás, amely élénkíti a téglák vörös- és a pázsit zöldszíneit, tisztogatva a narancsfák leveleit, a hattyuk fehér tollzatát. Valóságos csendélet. Valóban, ha az ormon nem lengene hadi zászló, a kastély rácsoskapuja előtt nem állana két őrt álló katona, senki sem hinné hogy itt van a főhadiszállás. A lovak pihegnek az istállóban. A konyha körül néha mutatkozik egy-egy ácsorgó tisztiszolga mindennapos ruhában, vagy egy piros nadrágba bujt kertész, nyugodtan gereblyézve a nagyudvar kavicsos homokját.

Az ebédlőben, amelynek ablakai a tornácra nyílnak, látni egy félig leszedett asztalt, felnyitott palackokat, használt üres poharakat, egy színehangyott, összegyűrt abroszt, egy szóval oly látványt, amelyet egy asztal nyújt a vendégek eltávoztása után. A szomszéd szobából társalgás, nevetés, billiárd golyók gurulása és poharak kocintása hallatszik. A tábornok most fogott hozzá a billiárd játszomájához és azért kell a hadseregnek várakozni — a parancsra. És ha a tábornok egyszer megkezdette

játszmáját, akkor az ég is összedőlhet, mert semmiféle hatalom sem képes őt arra bírni, hogy azt be ne fejezze.

A billiárd!

Ez a játék, ennek a derék hadvezérnek gyenge oldala. Itt, komolyan viseli magát, akár csak a csataterén, egyenes a testtartása, mellét sok rendjel disziti, szemé szikrázik, arca kipirult a jó ebéd, a játék és a grog hatása következtében. Szárnysegédei előzékenyek és tiszteletteljesen körülveszik és csodálattal kísérik mindeu lökését. Ha a tábornok jó lökést tesz, mindenki rohan a jelzőkészlőkhöz; ha szomjas, mindeki személyesen akarja részére elkészíteni a grogot. Ez a vállrojtók és tollbokréták susogása, az érdemjelek és sarkantyúk csengése és látni azt a sok finom mosolygást, az udvaroncok előkelő hajlását, valamennyien vadonatúj egyenruhában, ebben a magas, tölgyfaburkolatu teremben, amely a nagy kertre nyílik, a kastély udvarára, — és ez a kép feleleveníti a compiégnai császári kastély éjszakai és félig meddig megnyugtatója — a kastélyon kívül lévő — sáros esőköpenyegben várakozó legénységet, amely az országút mentében haszontalanul vesztegeti a drága időt és komoran áll a zuhogó esőben.

A tábornok játszótársa egy kis termetű vezé-kari kapitány, befűzött és szépen fésült, értelmes ember, kitűnő játész, aki képes lefőzni a világ valamennyi hadvezéréét, de mindig tisztességes távolságban tartózkodik főnökével szemben és azon van, hogy ne nyerjen, de hogy ne is könnyen veszítsen. Egy szóval ez egy olyan tiszt, akire nagy jövő vár . . .

— Ügyeljen fiatal barátom és tartsa meg az arányt. A tábornoknak tizenöt jója van, önnek pedig tíz. Kell, hogy ez az arány, a játszma végéig fennmaradjon és ön többet tesz jövőjének érdekében, mintha többi társaival, a kastélyon kívül, az országúton állana,

Ellenzék nélkül.

Székelyudvarhely, május 12.

A csodák korát éljük. Senki sem hitte, hogy még Magyarországon abszolútizmus lehessen és volt. S mikor épen senki sem várta a megszűnését, akkor bukott meg. Évtizedeken keresztül nem tudott az ellenzék kormányra jutni s az egészséges parlamenti váltógazdaság nem tudott nálunk bejönni. Most aztán egyszerre az egész ellenzék kormányra jutott s pár hét múlva összeül az új csoda: egy magyar parlament ellenzék nélkül!

A mai csodálatos idők a váratlan, meglepő s rendkívüli momentumok oly tarka gyűjteményét tartalmazták össze, hogy akik e kor kritikai történetét megírják, azoknak sok pszichológiára lesz szükségük, míg kihámozzák a külső események chaoszából az igazság lényegét. De a mai nemzedéknek is higgadt, tárgyilagos bonczolásra van szüksége, hogy kiki megtalálja a maga számára a helyes utat, amelyen haladjon. Az örömmámor gőzének elpárolgása után ugyanis nagy munka reggelére ébred a nemzet. S vezéreknek s vezetőeknek — mihelyt szétfoszlott az üdvözlő tarackklóvások füstje — meg kell találni egy közös utat a közös cél felé.

Ellenzék nélkül fog megalakulni az új országgyűlés, mert a szórványosan bekerülő „pártonkivüliek” és „nemzetiségiek” csoportja számba nem jöhet. Egy óriási kormánypárti tábor fogja támogatni a Wekerle-kabinetet. Soha nem várt ritka szerencse egy kormányra; de rendkívüli kötelezettséggel jár: önmaga tartozik a legszigorúbb kritikát gyakorolni önmaga fölött s az ellenzéki ellenőrzés hiánya kétszeresre növeli felelősségét a nemzet előtt minden ténykedéséért.

Rendkívüli s a parlamentek életében soha elő nem forduló jelenség, hogy egy kormánynak majdnem az egész országgyűlés a támogatója legyen. De komplikálja ennek a monstruózus kormánypártnak a rendkívülségét az, hogy közös célra egyesülnek ugyan, de mégis különböző utakon jönnek össze a képviselők. Az ellenzék nélküli parlamentnek is meglesznek tehát a maga nehézségei. S ezek között az első, amire már most reá kell mutatnunk, az, hogy a különböző utakon összekerülő képviselőket egy közös útra kell a Wekerle-kabinetnek terelni.

A kívülről egységes új törvényhozást belülről pártokra szaggatja egyrészt a közjogi ellentét a 48-as függetlenségi párt s a 67-es alkotmánypárt és a néppárt között, másrészt a szabadelvűség. De ha az új képviselők a politikai érettségnek arra a magaslatára tudnak emelkedni, hogy nem a párt érdeke,

szakadó esőben, bepiszkítaná szép egyenruháját, beszenyezné arany vállbojtocskáját, várva a parancsot, amely — nem jön.

A játszma valóban érdekes. A billiárdgolyók gurulnak, majd gyengén érintik egymást, majd ismét nagy erővel egymásba ütődnek. A tekeasztal kipárnázott szélétől könnyen visszapattan a golyó, a tekeasztal takarója pedig megmelegedik. . . . Egyszerre csak egy ágyugolyó lángja mutatkozik a látóhatáron. Tompa moraj megreszketteti valamennyi ablakot. Mindenki összeborzadt; nyugtalanul tekintenek egymásra. Csak a tábornok nem látott, nem hallott és nem értett semmit az egészből: a tekeasztalra támaszkodva, azon tőri a fejét, hogy golyója visszapattanjon. . . .

De ismét új ágyudörgés és nyomban egy másik. Az ágyulövések gyorsan követik egymást. A szárnysegédek rohannak az ablakhoz. Vajjon a poroszok csakugyan megkezdik a támadást?

— Nem bánom csak támadjanak, mondá a tábornok, dákójának végét bekrétázza. . . .

— Kapitány ur, most maga lók.

A vezérkar zugolódik és ámul. Az ágyutalpan elaludt Turenne tábornok eltörpül ezen hadvezér előtt, aki a tekeasztal előtt éppen oly nyugodt, mint a csata kezdetén. . . . Ezalatt a lárma nőttön-nő. Az ágyuk bombölése összevegyül a golyószórók fűtyülésével, a sortűzek ropogásával. Vörös pára nehezedik a pázsitra. Az egész nagy kert tüzfényben van. Az elrémült pává és fáczánok kiáltanak a madárházban; az arab lovak, érezve a puskaport, ágaskodnak az istállóban. A vezérkar elveszti hidegvérűségét. Egyik távirat követi a másikat. A küldönczök eszeveszetteen érkeznek meg. A tábornokot keresik.

A tábornok pedig megközelíthetetlen. Már mondtam, hogy a billiárd a tábornok gyenge oldala és ha egyszer megkezdí játszóját, akkor az ég is összedőlhet, de ő nem hagyja abba a játékot, amíg azt be nem fejezi.

— Kapitány ur, tessék folytatni!

De a kapitány megfedekezik magáról. Ami egyedül fiatalágának tulajdonítható. Elveszti fejét, megfedekeznek a játékról és egymás után több jó lökést tesz, úgy hogy, majdnem megnyeri a játékot. Erre dühbe jön a hadvezér. Meglepetés, boszankodás

hanem az ország érdeke a fő, akkor a zavartalan együttműködés lehetséges lesz. Ha sem egyéni, sem pártcélokat nem kívánnak most szolgálni, akkor el lehet majd mondani, hogy csakugyan minden ut Rómába vezet.

Pár rövid mondatban összegezhetjük azokat a föltételeket, amelyeknek szigorú megtartása mellett ez a szokatlan számú és formájú új parlamenti többség együttműködhetik s az országnak óriási szolgálátokat tehet.

Az első föltétel mindenekfelett az, hogy a szabadelvűség ne idézzen föl ellentéteket sem a kormányban, sem a többségben. Ezért a néppártra hárul az a hazafias köteletség, hogy az egyházpolitikának még a nevét se emlegesse. Ezt annál könnyebben megteheti, mert erről most egyáltalán szó sincs. Az egyházpolitikai szabadelvűség kérdését ép úgy nem szabad piszkálni most, mint a katonai kérdéseket. Ezen a területen a Wekerle-kabinetnek teljesen színtelennek kell lennie, vagy ha jobban tetszik így, mondjuk, nem kell színt vallania. Más területen azonban, mint például a választás reformjánál, a legteljesebb szabadelvűség álláspontjára kell helyezkedni. Ez, reméljük, nem feszélyezi a néppártot.

A másik föltétel, aminek teljesítését már meg is kezdték, az, hogy a közjogi ellentét elsimitása érdekében a 48-as elemeknek 67-es alapon kell dolgozniuk.

Aki magas toronyból akar harangozni, annak előbb meg kell építenie azt a tornyot, amire a harangot felköti. Aki ma a 48-as programot akarja érvényesíteni önálló hadsereggel s külön külképviselettel, az a levegőbe akarja a harangot felkötni. Építeni csak alulról lehet. Még nem találtak fel olyan házat, amelynek a fedelét csinálták meg előbb, mintsem az alapját. Az alap a 67. Erre rá kell lépni a 48-asoknak. Ezt előbb ki kell építeni s ha ez készen lesz, akkor aztán jöhet a 48-as program kiépítése.

A 48-asoknak és 67-eseknek együttműködése különben nem most történik először. A historikusok számára feljegyezzünk még egy érdekes adatot. A sajtóságos véletlen folytán az is Wekerle Sándor miniszterelnöksége alatt történt. A liberális egyházpolitikai reformokat a 48-as párt szabadelvű elemei részint nyíltan, részint titokban támogatták s a 48-asok közreműködése nélkül csupán a 67-esek soha se lettek volna képesek létesíteni azokat. Dicsősége a szabadelvű 48-asoknak ez az önzetlen támogatás!

Kossuth Ferencz, Apponyi Albert és Polonyi Géza részvétele a kabinethoz s nemes együttműködése

olvasható halvány arczáról. Éppen ebben a pillanatban villámsebességgel berohant az udvarba egy ló és összeroskad. Egy sárral befreccsent hadsegéd megszegi az órszói parancsot és egy ugrással átveti magát a tornácra: „Tábornok ur! Tábornok ur! . . .”

De látni kellett, hogy hogyan fogadta a tábornok. . . . Kikelve a haragtól, lángba borult arcczal, a tábornok megjelenik az ablak előtt, dákóját a kezében tartva:

— Mi baj van? . . . Mi történt? . . . Itt tehát már nincs őrség?

— De tábornok ur. . . .

— Jól van. . . . Azonnal. . . . Várjanak, amíg kiadom a parancsot.

És dühösen becsapja az ablakot.

Tessék várni míg a tábornok ur kiadja a parancsot! Mit csináljanak a szegény katonák. A szél esőt és kartácsot kerget arczukba. Egész zászlóaljok tönkre mennek, mások pedig tétlenül maradnak fegyverőkre támaszkodva, anélkül hogy tudnák tétlenségük okát. Nincs semmi teendő. . . . Várják a parancsot. . . . Persze az embernek nincs szüksége parancsra, ha meg kell halni és a katonák százával esnek el a bokrok mögött, az árkokban, a csendes, nagy kastély szomszédságában. Már elhultak és a kartács még mindig darabokra szakítja holt testöket, amelynek nyílt seibeiből szüntelenül folyik Franciaország nemes vére. . . . Ott fent a billiárdteremben is rettenetes küzdelem folyik: a tábornok visszanyerte fölényét: de a kis kapitány védi magát mint egy oroszlan. . . . Pizenhét! Tizennyolcz! Tizenkilencz! . . .

Alig van idő a jó lökések jelzésére. A csata zaja mindinkább közeledik. A tábornoknak még csak egy jó lökése van szüksége. Már bombák repülnek a kertbe. Egyik bomba felrobbant a tó színe felett, a víztükör hullámokat vet: egy felriasztott hattyu, forogva uszik véres tollazatában. Ez az utolsó lökés. . . .

Egyszerre mély csend. Csak a gyertyánfákra hulló eső hallatszik, vad dobpergés a domb alján és az átázott utakon valami, ami egy menekülő csorda futására emlékeztet. . . . A hadsereg vad futásnak ered. . . . A tábornok pedig megnyerte a — játékot.

Wekerlével, Andrássyval, Darányival és Zichy Aladárval, gyönyörűen illusztrálja, hogy 48 és 67 nem egymást kizáró álláspontok. S örömmel konstatáljuk, hogy a 48-as párt sajtója is csatlakozik hozzánk a 67-es alap teljes kiépítésének sürgetésében.

Az együttműködést meg kell könnyíteniök a 67-eseknek is, még pedig nézetünk szerint azzal, hogy örökre szakítani kell azzal az orthodox fölfogással, mely azt vallotta, hogy a Deák-féle 67-iki kiegyezés egy örök alkotás, melyet se változtatni, se félredobni nem lehet. Semmiféle emberi alkotás sem örök. A 67-iki XII-ik törvényt előbb végre kell hajtani s ha ezt elértük, azzal nincs befejezve Magyarország fejlődése, mert a természet soha sem stagnál még az államok életében sem.

Amit ezelőtt már esztendővel hirdettünk, az az igazság, hogy minden magyar embernek a 48-iki programban föllállított önálló hadsereg, külön külképviselet s önálló magyar állam eszméit kell mint ideálokat maga előtt tartania, de ezeknek gyakorlati megvalósítására csak akkor szabad törekedni, ha az adófizetők válla megbirja a terheket. Ezt tartsa most mindenki a szeme előtt.

67-es alapon kell dolgozni a 48-as ideálokért! De mindenekelőtt dolgozni kell. És dolgozni lehet is, mikor az egész ellenzék — kormánypárt.

Politikai jegyzetek.

Székelyudvarhely, május 11.

A mit eddig, a nagy fegyverszünet megkötése óta nyertünk, azt papiroson kimutatni nem lehet, mégis olyasfélére érez a nemzet, mint a hogy magát a kereskedő érzi valami jó nyereséges üzlet után. Fegyverszünet rövid pihenést, rövid ideig való erőgyűjtést jelent, előkészületet a tulajdonképeni harcra. Harcz előtt állunk, minek örvendünk tehát? Először is annak, hogy örömmel tekintünk vissza a lefolyt harcra mert láttuk, hogy annak folyamán erősebbeknek bizonyultunk, mint a hogy azt csak néhány évvel ezelőtt is csak remélhettük volna. Örvendünk továbbá annak, hogy a harcz árulóit a táborból kiküszöböltük, a kémekeket, ha nem is akasztottuk fel, de a kormánytól legalább elkergettük s oly jó vezéreket állítottunk a hadsereg élére, oly kitünő pozíciókat foglaltunk el, hogy ha a jövő csakugyan harcot és nem békét rejtene a méhében, akkor igen nagy kilátásaink nyílnak a végleges győzelem kivására! Nyertük azt a jóleső tudatot, hogy a küzdő felek (tehát nem csak a nemzet, hanem a király is) inkább óhajtnak a becsületes és tiszta békét, mint az áldatlan háborút. A mi pedig a legértékesebb nyereségünk, a minek leginkább örülünk, az nem egyéb, mint annak tudata, hogy az egyéni érvényesülés többé nem kormányelv, de minden vonalon eszmékért, a közjó érdekeinek kivására, leginkább pedig a nemzeti eszme diadaláért kezdünk működni, dolgozni, élni, szenvedni és halni! Ez az nagy nyereség, melyet sívár lelkek megérteni, érezni nem tudnak.

*

Ha a király ragaszkodni fog az eddigi szokáshoz, hogy a képviselők az országgyűlés megnyitására menjenek föl a várba: a függetlenségi párt az eddigi szokás ellenére föl fog oda menni. Lehet, hogy egyesek elmaradnak, de a párt zöme ott lesz.

Nem lehet kifogásolni ezt az elhatározást, mert végre nem szabad külsőségekkel vagy külsőségek miatt megzavarni a király és nemzet között újból fonódó kötelékeket. Kár volna az örömpohárba szükség nélkül ürmöcsöppeket keverni. Végre is, ha a függetlenségi párt a béke megmentésére és biztosítására a nemzeti követelek érvényesítését el tudta halasztani, bátran elmehet a királyi várba is. Járt már oda fönn függetlenségi képviselő bálon és ebéden és ha táncznál és evésnél nem feszélyezett senkit a császári lobogó, nem tiltakozhat ellene komoly esetekben sem. De ez az okoskodás fordítva is áll. A király meggyőződhetett, hogy a függetlenségi tábor nemzeti ugyan, de nem királyellenes és meghozza a legnagyobb erköcsi és nemzeti áldozatokat, hogy öfelsége hű kormánya vagy esetleg leghivebb ellenzéke legyen. Szép és kedves dolog volna, ha a korona viselője hallgatna magyar tanácsadóra s szakítana az eddigi amugy

is abszolút izü gyakorlattal és elmenne a képviselőházba és ott a kupola teremben m ndaná el a két Ház együttes ülésén a trónbeszédet. Megtette a király azt, hogy a koronázási ajándékot oda adta az agg honvédeknek; megengedte, hogy a bécsi felfogás szerint lázadóknak és árulóknak az ő pénzén szobrot állítsanak; belenyugodott abba, hogy a Ház elnöke, az ő valóságos belső titkos tanácsosa koszorút tegyen le az aradi vértanúk szobrára: eljöhet bátran a nemzet házába. A királyi tekintély nem csorbulhat, de a király népszerűsége emelkedik és ezzel együtt az ország önérzete, melyet nagy dolgokban ugyis meg kellett tagadni, hogy a király kedvében lehessen járni.

*

Gróf Apponyi Albert, a nemzeti kormány kultuszminisztere kiadta ez első rendeletet s ez a rendelet méltó megnyilatkozása a kultuszminiszter költői lelkének, nemes gondolkodásának.

A minek védelmére ugyanis ez a rendelet kelt, minden szépnek és jónak örök forrása, a természet, a melyet nálunk nem védelmez senki. A senkitől sem védelmezett természetnek kelt védelmére a kultuszminiszter, midőn kiadott rendeletével a tanfelügyelők útján kötelezi az iskolákat, hogy az esztendő egy napját a fáknak és a madaraknak szenteljék. E rendelettel Apponyi pártolásába vette az eszmét, melyet a magyarországi állatvédő egyesület pendített meg, a madarak és fák védelmét. Gyönyörű gondolat, a mely ebben a rendeletben megnyilvánul. Megakarja gátolni azt a rettenetes vandalizmust, a melylyel nálunk a madarakat halomra pusztítják. A pacsirta, a mely Petőfi szerint dalán szóll a magasba, itt éppen úgy nincs biztonságban, mint a fecske, a melyet gyermekek gumipuskája sebez halálra a szürke veréb helyett. Még a fülemile sem zengheti veszedelem nélkül a dalát, mert a míg a bokrok között mámorban ringatta a szerelmes szíveket, addig az elvetemült lelkű emberek kiszedik a tojást a fészekből. Ez a rendelet korszakalkotó lehet, ha sikerül az, a mi a kiadásnál a miniszter előtt lebegett, hogy beoaltsák a lélekbe az énekes madarak szeretetét, a poézist, a mely el tud andalogni a fülemile énekén, a mely megérti a panaszt, ha az csak gerlicze fájdalmával zokog is, a mely gyögyörűséggel követi a pacsirtát ég felé törő útján.

De a madaraknál nem kevésbé szorulnak védelemre a fák.

A kultuszminiszter rendelete tehát a leggyönyörűbb, legpoétikusabb, de egyszersmind a leghasznosabb gondolat, a mely abban a költői agyban megfogant. Szébb, dicsőbb hajnalhasadása nem is lehet ennek a kornak, mint a milyen ez a rendelet, a mely lehetővé teszi, hogy az erdőben agakat növezzenek és virágokat hajtsanak a fák, a levegőben pedig vidáman csapongva énekeljenek a madarak.

*

A nemzetiségi kerületekben az egyes izgatók által elért eredményt sokan mumusként állítják oda. Azt mondják, hogy a megszorított nemzetiségi követek kerékkötői lesznek a magyar nemzeti törekvéseknek, de látnak egyéb rémeket is.

Hát mi nem látjuk oly sötét színben a dolgok fejlődését. Nem kicsinyeljük le az elért eredményt, de semmi esetre sem taksáljuk tul.

Először is jöjjünk tisztába azzal, hogy mit akarnak a nemzetiségek képviselői a magyar törvényhozás útján elérni? Ha kerületeik érdekeit képviselik, ha feltárják a román, szerb, tót testvéreink bajait, ha az a törekvésük, hogy népük anyagi, erkölcsi jólétén javítsanak, akkor nekünk ez ellen semmi kifogásunk sem lehet, sőt örvendeni fogunk azon, ha ebbeli törekvésükben segítségükre lehetünk.

Egészen másként állana a dolog, ha ezek a nemzetiségi képviselők azzal a célzattal jönnének a magyar parlamentbe, hogy itt holmi szeparatisták, az állam egységét veszélyeztető törekvéseket szolgáljanak. Nohát ettől sem félünk, mert hisz van annyi ereje a magyarnak, hogy ellenségeit, ha kell eltiporja.

Tehát semmi félelem. A nemzetiségek meggyőződtek arról, hogy a választáson szabadon, minden befolyástól menten gyakorolhatják alkotmányos jogukat. Ezt megtették, sőt helylyel-

közzel több vehemenciával, fanatizmussal, mint a mennyi jogosult és megengedett volt.

Ha a kormány azt akarta volna, hogy kisebb számban jussanak a parlamentbe a „mumusok“, lett volna erre módja és alkalmá, hiszen csak azon eszközök után kellett volna nyulnia, a melyeket az inént letört hatalom velük szemben négy évtizeden át használt. De a jog, szabadság és igazság jegyében megszületett kormány ilyentől távol áll, mert alkalmat kívánt adni a haza minden fiának, hogy akaratát szabadon érvényesítse az urnák előtt.

Tulipánkert.

Székelyudvarhely, május 11.

Egy hónapja mult, hogy Székelyudvarhelyen is nagy lelkesedés között, megalakult a tulipánkert egyesület. Kétségkívül, szép és hazafias cselekedet volt ama kevesektől, kik a mozgalmat felkarolták és annak létrehozásán fáradoztak. Tették azzal a nemes elhatározással, hogy a kicsiny mag majd kikél, és gondos kertészek ápolása mellett, hatalmas fává növekedik; virágokat hoz s a virágok megtermik a legkedvesebb gyümölcsöt: a magyar nemzet gazdasági megerősödését; az anyagi erő pedig majd létre fogja hozni az ország függetlenségét.

Oly cél, oly eszme, melyért tenni, lelkesedni kell minden igaz magyar embernek. Nem tagadjuk, hogy lelkesedés volt is, de tett még ez ideig el semmi sem történt. A magyar embernek hagyományos természetű nyilatkozott meg a tulipánkert mozgalomban is. Ez a természet pedig: szalmatűz — melegség nélkül; hirtelen fölbuzdulás — kitartás nélkül; nagy célok megvalósítása — munka nélkül. Így pedig sem a tulipánkert mozgalmat, sem egyéb üdvös dolgot megvalósítani nem lehet. Aki a nemzetet gazdaságilag újjá akarja teremteni: annak nem elég hivatalt viselni, hanem ott tenni, munkálni és a dolgokat élénk figyelemmel kell kísérni.

Ezt azért hozzuk fel, mert röktön a megalakulás után, sok panaszt hallottunk, hogy egyik egészen kimaradt, a másikat meg nem oda kellett volna választani, a hová megválasztották. Hát ez is a magyar ember természetének egyik sajátága, hogy mindenki első akar lenni, czimek, rangok után vágyakozik, különben kivonja magát minden munkából, vagy le-kicsinyli a legnemesebb dolgot is. Ezen uton sem lehet maradandó dolgot létre hozni.

A tulipánkert mozgalmat le-kicsinyelni és annak pártolásából személyes kérdést csinálni nem szabad. Itt egy kötelesség vár mindenkire, hivatalosokra és nem hivatalosokra: munkálkodni és ezáltal az idegen ipart kiszorítani. Azt kérdezzük, hogy mit tett a székelyudvarhelyi tulipánkert megalakulása óta? Milyen irányban indított mozgalmat, hogy városunk is hozzájáruljon, legalább egy porszemmel a nagy nemzeti küzdelem kivívásához? Nem vád képpen hozzuk fel, csak honstatáljuk, hogy eddig még semmi eredményt nem láttunk.

Igaz, hogy azután történt a politikai helyzet jobbrafordulása, s ezáltal újabb reményt keltett a nép keblében, hogy jobb jövő virrad a magyar nemzetre. Jöttek aztán a képviselőválasztások, melyek elvontak minden komoly munkától. De, ne ringassuk magunkat abban a csalóka reményben, hogy a politikai helyzet megjavulásával, vagy éppen a Kossuth-párt többségre jutásával immár a tulipánkert mozgalomnak is le van rakva az alapja és győzelme biztosítva van. Korántsem. Hiszen az új alakulás a gazdasági helyzeten mit sem változtatott, s egyhamar nem is fog változtatni. Mert mit tervez a 48-as kereskedelmi miniszter is? Azt, hogy egyelőre vámsorompók felállítása nélkül, kereskedelmi szerződést kössön Ausztriával. Ez a szerződés, ha meg lesz, akkor is csupán elsősorban az ország függetlenségét dokumentálja, de gazdaságilag reális eredménye nem lesz.

Kétségkívül, nagy vívmány ez is, mire nem régen még gondolni sem mertünk és oly biztosíték, mely később gyümölcsöző reális eredményeket is hoz. Addig azonban, a tulipánkert mozgalomnak kell a magyar nemzet gazdasági fellendüléséről gondoskodni. Addig az egyes magyar érzelmű nonpolgárok küszöbén kell a vámsorompókat felállítani. Megtesszük-e ezi az a kérdés? Nem. És ezt a határozott feleletet kétségbevonhatatlan tények alapján mondjuk. Nézz meg csak bárki a helyi vendéglők táraskocsiját, mindennap tele van osztrák vigéczekekkel, kik a helyi üzleteket árasztják el és leszállított áru cikkeket

kinálnak. Bizonyos az is, hogy kötések is történnek. Egy másik tény az, hogy az üzletekből még nem fogyott ki, a mozgalom előtt megrendelt osztrák árucikk, hogy azok helyett magyar portéka kerüljön forgalomba, sőt újabb meg újabb megrendelések történnek. Tessék csak megnézni az állomáson és a postán a szállító leveleket, azok minden beszédnél ékebben szólnak.

A tulipánkert egyesület ennek a visszaélésnek véget kell, hogy vessen. Hogyan? Hát úgy, hogy meg kell alkossa a védő egyesületet, s a kereskedőket el kell lássa védőtáblákkal; a vásárló közönséget pedig tájékoztatni kell, hogy melyik üzletben micsoda magyar gyártmányt lehet kapni. Sok felől hallottunk már panaszt, hogy szívesen vennének magyar árucikkeket, de nem tudják, hol és mit lehet kapni. A mit pedig, jóhiszeműleg meg vesznek, arról sem tudják biztosan, hogy honi-e, vagy nem? Felhozhatnák még azt is, hogy a tulipánjelvények eladásánál, terjesztésénél sem buzgolkodik senki. Egészen egy pár kereskedő és a közönség jó tetszésére van bízva, hogy viseljék-e vagy ne. Pedig a jövedelem nemes célja mellett, a jelvény külső hordozása is a sikernek egyik biztosítóka lenne.

Kérjük a tulipánkert választmányát, hogy fogjon munkához. Ennél szebb és nemesebb munka még nem várokozott egyetlen testületre se. Vegye ki tehát a részét ezen szép, nemzeti munkából, hogy ez által erőssé, nagygyá és magyarrá tegye drága hazánkat.

○

UJDONSAGOK.

Székelyudvarhely, május 13.

Egyről-másról.

A magyar ipar pártolását beszélnek mindenfelé az országban. Gyűléseken, hírlapokban, magántársaságban mindenütt arról folyik a szó hogy milyen jó volna: ha Magyarországnak is volna ipara.

Eddig is elég szó esett erről a témáról. Itt-ott fel is buzdultak, a magyar ipar azonban még most is csak kezdetleges állapotban van, mert az a pár ember, a ki a mozgó szerepet kezébe vette szegény emberek voltak, a nagy tőke mind kiment a külföldre és a külföldi gyáripár nagy produktuma, o'csóságával a szegény és általában a magyar iparos intelligenciája nem bírta sokáig a versenyt.

Mindezt azért nem volt képes a magyar ipar fejlődésnek indulni. A vagyonos osztály pénzének külföldre való importálása és a magyar iparos intelligenciája volt a mélyreható oka annak, hogy a magyar iparos nem tudott vagyomban terjeszkedni, gyárakat létesíteni. Ehhez a főbenjáró okokhoz csatlakozott még az is, hogy a magyar közép osztály vakon követte a mágns osztályt, ki fiából jogászt, hivatalnokot nevelt s a kinek mód adatott ahhoz, hogy fiainak földet, pénzt adjon, az egy sem engedte fiait iparpályára, hanem gazdának nevelte, a hol szenvedelmesen tombolt a kártya, az asszony-szenvedély, a lóversenyzés, a nagy uri passzióknak sokszor észszerűtlen és indokolatlan költsége.

Most a válságideje alatt megdöbbenve látta a nemzet, hogy mennyi hivatalnok jelentkezett állás után. A hírlapok, maga a közvélemény mily erővel, mily dehoreshkáló szavakkal sietett megbélyegezni az embereket becsületérzésében és ha bár sokaknak számolni kellett azzal, hogy a társaságok diszkvalifikálják őket, sokak nem meggyőződésből, nem hazafiságból, vagy azért vállaltak szerepet, mert azt vélték, hogy hazájuknak szolgálatot tesznek, hanem azért vállalkoztak, mert, sajnos, diplomájukat akarták érvényesíteni.

Most, hogy vizsgákra készülnek fiaink, most a mikor újra megjelennek az iskolai évvégi értesítők és olvasni fogjuk az átlag emberek tanulmányainak vergődését, újból hangoztatnunk kell, hogy a magyar ipar fejlődésében az fontos gátló akadály, hogy nálunk annyian a hivatalnoki pályára tülekednek. De a mikor ezt konstatáljuk eszünkbe jut az a momentum: mely szintén a válságnak egy érdekes eszköze volt s ez: a tulipán mozgalom.

Nem keressük a politikai okokat, mert azokkal e helyen nem is akarunk foglalkozni. Egy azonban bizonyos, hogy az ipari vállalatok felkarolására egy egész ország összetartó ereje szükséges és hogy eredményeket tudjon felmutatni, azt éppen a tulipán mozgalom mutatja.

Az iparpártolás eszméjének állandónak kell lenni és hogy állandó maradjon, a tőkepénzeseknek, a földes és mágns uraknak ipari vállalatokat kell

létesíteni, kiknek hegyi birtokain az iparigényt szolgáló szükséges természeti erők maguktól s ingyen kínálkoznak.

Mihelyt az arisztokrácia azzal a valóságos demokratikus szeretettel nézi az iparpártolást, az iparpártolás eszméjét, hogy iparpártolásával a hazának, polgártársainak tesz szolgálatot, az ipar fellendül; fel pedig azért, mert az emberek megtalálják egymást, nem keresnek ellentéteket egymásnak s nem is a megkülönböztetések áldatlan harcainak szentelik az időt, hanem megkedveltetik a munkát, a mágnás osztály is látva a munka áldásait, ipari vállalatoknak szívesen adja a tőkét, mert annak kamatai jóval felül haladják a föld jövedelmét.

Az önálló vámterület előkészítésével új jövőt kell biztosítani az ország lakosságának. Fiaink kényerét már most kell biztosítani, mert hibetű, hogy az új korszak új alakulását jelenti az iparnak is.

Az lesz az igazi ipar pártolás, ha az iparnak is ép, egész embert nevelünk. Ez a rendszer többet ér, mint a szónokló emberek rendszere, de azért a beszéd sem árt, mert mentől többet szólnak róla, annál jobban sietteti a cselekvést, az idő.

Személyi hír. Péchy Lajos műszaki tanácsos, a vármegyei állami, törvényhatósági és vicinális utak megtekintése végett Székelyudvarhelyre érkezett. Több napra terjedő körútjában Dr. Damokos Andor alispán, Szobotka Rezső főmérnök és az illető járás főszolgabírája kísérik el.

A villamos világítás kérdése. Székelyudvarhely város képviselőtestülete márcz. 31-én tartott közgyűlésében elhatározta, hogy a Ganz és Társa előnyös ajánlata alapján a villamos műrendezésére a pályázatot kiírja. A határozatot a közgyűlés egyhangulag hozta meg s így arra, miután az ügy alaposan elő volt készítve, számítani egyáltalán nem lehetett, hogy azt valaki megfélembreze s így erős volt a reményünk, hogy Székelyudvarhely város végrehalására még ez évfolyamán egy olyan vállalatot létesít, melyben vesztetni nem, csak nyerni tud. Sajnos, a feltevésünkben csalódtunk: az egyhangulag hozott határozatot Fekete Benjamin és három társa megfélembrezte. A fellebbezés témája, noha azt Fekete ur soha sem mondta el a közgyűlésben, ismeretes a képviselőtestület tagjai előtt. Így például, a „Ganz-cég nem jótékony célú intézet”, „a városnak nincsen iskolája” tehát önként következik, villamos világítása se legyen, „a város ismeretlen összegű befektetésre kötelezi magát”, „nincsen vízvezetékekkel kombinálva, pedig Segesvárnak az csak 200 ezer koronájába került”, — mind olyan nóták, melyeket nem a felebbező ur intonált, hanem csak felengedte magát használni, hogy a nóta igazi szerzője magáról a közönség odiumát elhárítsa. A felebbezés sorsával tisztában vagyunk. Az illetékes hatóság azt minden bizonyítással érdemében fogja elbírálni. Nem is ez, amiért mi erről a felebbezésről megemlékeztünk, hanem igenis az a körülmény, hogy ennek folytán a villamos műberendezése ez évről aligha le nem marad. Itt említjük meg, hogy a villamos munka megépítésének határideje 10 évet járt le. Kellőleg felszerelt ajánlatot csakis a Ganz-cég adott be, míg a Siemens-Schuckert-Művek Részvénytársaság tett le ugyan bánatpénzt, de ajánlat helyett egy goromba hangu levelet intézett a képviselőtestülethez, melyben a fölött kesereg, hogy a város a Ganz céggel már tárgyal, s az készítette el a rajzokat is. Az ajánlatok felett a kiküldött bizottság a napokban dönt s fogja megtenni javaslatát a képviselőtestületnek.

Egy hó közigazgatása. Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 8-ikán tartotta folyó havi ülését Ugron Ákos főispán elnöklété mellett. Az ülésen a tagok csaknem teljes számban voltak jelen. Elnök-főispán megnyitójában munkájához kikérte a bizottság támogatását. Tárgysorozat rendjén elsőnek Dr. Damokos Andor alispán tette meg jelentését. E szerint ápril hó folyamán alispáni iktatóra érkezett 646 ügydarab, melyből 568 nyert elintéztést. Egy évre érvényes utlevelet 164 drbot adtak ki. A múlt hó folyamán három közgyűlést tartott a törvényhatósági bizottság, melyek közül az utóbbiban iktatták be hivatalába Ugron Ákos főispánt, az egész megye közönségének legőszintébb szeretete mellett, egyben pedig a közg. bizottság nevében biztosította a főispánt önzellen és buzgó támogatásáról. Végül megemlékezett a képviselőválasztásokról, melyek a legpéldásabb rendben folytak le. — Barabás András árvaszéki elnök jelentéséből kitűnt, hogy az árvaszéki iktatójára 1373 ügydarab érkezett, melyből 1065 nyert elintéztést. A hó végével gyámság alatt 11964 kiskorú maradt. — Dr. Lengyel József m. főorvos jelentése szerint a közegészségügyi állapot kedvező volt, amennyiben a hútos és lobos természetű betegségek csekély számban fordultak elő. He-

venyfertőző beteg 36 volt. A közokórházban 245 beteget ápoltak. — Ember János kir. tanfelügyelő jelenti, hogy a hó munkásságát iskola látogatások képezték. — Stratzinger Emil kir. pénzügyigazgató jelenti: egyenes adóban befolyt 18272 kor. (+ 7856), haddijon 61 k. (— 11 k.), bélyegdíj és jogilletékben 6655 k. (— 3492 k.), fogyasztási és italadóban 49913 k. (+ 4150 k.), dohányjüvedékben 36204 k. (+ 1462 k.). E jelentésnél Ugron Ákos főispán szükségét látja, hogy a bizottság már most foglalkozék azzal, hogy a két évi adóhátralékok behajtása mi módon eszközöltessek, hogy az népünket ne terhelje meg. Dr. Mezei Ödön felszólalása után Dr. Damokos alispán ismerteti a multkori ex-lex végén beállt helyzetet, amikor a kormány az adóbefizetések egész évi kedvezményt is adott. Hiszi, hogy ez most is meg lesz s éppen ezért szükségesnek tartja, hogy a kormány ez ügyben kibocsátandó rendeletét bevárják, mely általános lesz ugyan, de még mindig lesz idő, ha az a mi speciális rossz viszonyainknak nem nyújtana elég kedvezményt, ez ügyben felírni. Sándor Mózes szintén szükségesnek látja, hogy a tervezett pénzügyigazgatói enquetet bevárja a bizottság. A bizottság ilyen értelemben határoz. — Szabó István királyi alügyész jelenti, hogy a törvényszék és a két járásbírósg fogházában 7 vizsgálati és 83 elítélt fogoly volt letartóztatva. — Szobotka Rezső kir. főmérnök jelentéséből kitűnt, hogy úgy az állami, mint a törvényhat. utak jó állapotban voltak. Az állami út egy némely szakaszán a gyümölcsfaültetés befejezést nyert. Szükségesnek tartja az útkapirók számának szaporítását, s ez ügyben már megkereste az alispánt. — Zonda József áll. állatorvos szerint az állategészségügy kedvező volt. — A közgazdasági előadó jelentését Adám Albert főjegyző olvasta fel. E szerint jó termésre van kilátás. — Az előadók jelentéseinek letárgyalása végén Dr. Mezei Ödön meleg szavakban emlékezett meg Diemár Károly kir. ügyészről, ki csaknem 30 éven keresztül volt buzgó tagja e bizottságnak. Indítványára a bizottság Diemár érdemei fölött jegyzőkönyvi elismerést szavazott. — Az erdészeti bizottság elnökül titkos szavazás útján Ugron Ákos főispánt megválasztották. A tárgysorozat 36. jórészt adóügyi felebbezésből állott s így a gyűlés kora délelőtti véget ért.

Halálozás. Özv. Pap-Zakor Andrásné szül. Karácsony Juliánna életének 88-ik évében f. hó 19-ikén jobblétre szenderült. Péntek délután helyezték örök nyugalomra nagy részvét mellett. Halálát gyászolják: Pap Z. Lina Kaptza Károlyné, Pap Z. Mária Özv. Valentsik Lajosné és gyermekei, Pap Z. József és neje Sándor Ágnes és gyermeke, Pap Z. Ilka Panajoth Mihályné és gyermekei, Pap Z. Zsuzsa Kaptza Tamásné és gyermekei, mint gyermekei. Id. Barkóczy Ferencz, Csató István, Kaptza Károly, Kaptza Tamás mint vejei.

Dobó Zoltánné zenetanár hangversenye. A kisebb vidéki városoknak az a sors jutott osztályrészül, hogy nagyon ritkán van alkalmuk tisztán művészi hangversenyekben gyönyörködhetni, míg a nagyobb városok lépten nyomon részesülnek ily nemű élvezetekben. Kolozsvárnak konzervátorinma van, Brassónak filharmoniai társasága és nem mulik el hónap, hogy valamely nevesebb idegen művész ne rándulna be oda vendégszereplésre. Mindenütt tömörülnek a zeneértő és zenekedvelő emberek és művészi estélyekkel lassan-lassan kiszorítják a városból azokat a világiaró orfeumokat, vándor művész társaságokat, amelyek nemcsak rontják a közönség esztétikai érzékét, hanem etikai érzését is tompítják, sértik. A mi városunkban is meglehetősen számban vannak olyanok, akik a zene terén az átlagos mértéken jóval felül állanak, sőt vannak, akik teljesen művészi képességgel rendelkeznek s ezideig mégsem történt törekvés arra, hogy tudásukat közös, kizárólagosan klasszikus zeneszámokból álló estélyen bemutassák. Hogy ennek oka a közönség egy részének részvéttlenségén és közönyösségén alapul, most felesleges fejtegetnünk. Nem kevés számú műértő, hanem tartózkodó és hideg közönségünk van. Segesvár is elég csekély lakosságú város és ott az ilyen hangversenyek mégis úgy anyagilag, mint erkölcsileg igen jól sikerülnek. Nekünk is végre mellőznünk kellene a sok idegen ajku, csak névleg magyar, kóbor, önközléssel ellátott álművészeket és saját városunk tisztán magyar művészeit érdeklődésünkkel tovább buzdítanunk. Dobó Zoltánné zenetanárnőt nemcsak a közelmúlti szerepléséről ismerjük, hanem a fővárosi lapokból is, melyekben arról győződhetünk meg, hogy igazán képzett, hivatásos, jeles művésznővel van dolgunk. Az említett szereplésénem mutathatta be tudásának egész teljességét, mert a legkülönfélébb pontokból álló műsor azt nem engedte meg, azért f. évi május hó 17-ikén egy kizárólagosan művészi zeneszámokból álló hangversenyt rendez, melyben képességének teljes érvényesítésére nyílik alkalmá. A hangversenyben való közreműködésre megnyerte Dr. Horváth Károlyné urat, kinek játékában először lesz alkalmunk nyilvánosan gyönyörködhetni, Dr. Damokos Andor alispánt, akinek kiváló tudását már régóta ismerjük és Meák Gyulát Szegedről, aki általános elismert gordonkaművész. A hangverseny minden tekintetben érdekesnek ígérkező műsora a következő: 1. Beethoven: „Sonata” op. 53 tétel, zongorán előadja Dobó Zoltánné 2. Mendelssohn: E Moll. verseny II—III. tétel, hegedűn előadja Dr. Damokos Andor, zongorán kíséri Dobó

Zoltánné. 3. Rubinstein: E Moll. zongoraverseny, 2 zongorán előadja Dr. Horváth Károlyné és Dobó Zoltánné. 4. Mendelssohn: Trió C. Moll. előadja Dr. Damokos Andor (hegedű), Meák Gyula (gordonka), Dobó Zoltánné (zongora). 5. Liszt: XV. Rhapsódia, zongorán előadja Dobó Zoltánné. A hangverseny a „Budapest” szállóda nagy termében lesz és este 8¹/₂ órakor kezdődik. Helyárak: páholy 8 korona, I—III. sor 3 korona, IV—VI. sor 2 korona, többi sor 1 korona, diákjegy 50 fillér. Jegyek előre válthatók zabólai Székely Dénes könyvkereskedésében.

Osztályvizsgálatok a róm. kath. főgimnáziumban. A VIII. osztály osztályvizsgálatait a lefolyt héten tartották meg. A vallástanból a vizsga hétfőn, május 7-ikén volt, Sebestyén Mózes zetelaki esperes elnökletével, a többi tárgyakból pedig pénteken és szombaton, azaz 11. és 12-ikén Soó Gáspár igazgató elnökletével. A jövő héten érettségi írásbeli vizsgálatok lesznek.

Társas vacsora. Diemár Károly h. főügyész tiszteletére, nyugalomba vonulása alkalmából, barátai, kollegái és tisztelői tepnap este a Sándor István-éttermében fényesen sikerült barátai társas vacsorát rendeztek, mely a legjobb hangulatban a késő éjjeli órákban belenyult.

Székely tanoncok elhelyezése. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara ez uton is figyelmezteti a szülőket, hogy gyermekeiket a kamara megkerdezése nélkül idegen helyekre inasoknak ne adják. Megtörtént az utóbbi időben nem egyszer, hogy ismeretlen iparos mesterek közvetlenül a szülőknél irtak és utiköltséget küldtek gyermekeik kiutazására. Vagy idegenben tanonczkodó és segédeskedő székely fiúk vállalkoztak szívességet tenni oly mestereknek is, akik rossz bánásmódjuk miatt más-ként tanonczokhoz nem juthattak. Ebből nem ritkán kellemetlensége származott nemcsak a szülőknél, hanem a kamarának is. Mert olyan gyermekekre, kik maguktól mentek idegenbe a kamara felügyeletet nem gyakorolhatott. A kamara kéri a lelkészeket, tanítókat és községi előjáróságokat, hogy a szülőket oktassák ki és figyelmeztessék, hogy idegenbe csak a kamara közvetítése mellett adják gyermekeiket. Felvételre számíthatnak azok a székely fiúk, kik 13 életévüket betöltötték 17 évüket meg nem haladták, legalább 4 elemi osztályt jó eredménnyel végeztek és egészségesek. Minden év július 1-éig a vármegye főispánjához egyelőre csak az iskolai bizonyítványt kell beküldeni. A rendez tanoncz felvétel a vármegye székhelyén, vagy a közelebbi főszolgabírósg hivatalnál a nyárfolyamán fog megejteni. A megjelenés idjéről minden folyamodó értesítést kap.

Nyilvános köszönet. A Zalogkölcsön intézet és betéti pénztár a székelyudvarhelyi községi elemi iskola szegénysorsu növendékeinek felruházására 40 koronát és a tankönyvekkel való ellátása céljából 40 koronát, a Hitelszövetkezet pedig ugyancsak ezen iskola szegénysorsu növendékeinek felruházására 40 koronát adományozott. A kir. tanfelügyelőség a két intézetnek ezen nemes emberbaráti tettéért a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter megbízása folytán ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Dr. Révffy Zoltán komáromi kir. ügyészt, ki Kubinyi volt főispánnak volt büszkes csatlósa, büntetésből áthelyezte Székelyudvarhelyre. A miniszter ezen intézkedését, minden egyébtől már csak azért is sajnáljuk, mivel ez által igen sok érdemes erdélyi fiatal helyettes ügyész előtt zárta be hosszabb időre az előrelépés lépcsőjét.

A róm. kath. főgimnáziumban a folyó tanév végén a nyilvános vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg: Junius 11., 12. és 13-án szóbeli érettségi vizsgálat, 13-ikán a magánvizsgálat írásbeli része. 15-én a magánvizsgálatok szóbeli része. 10-én délután 3 óráig a tornából az egész ifjuságnak. 15-én az I. II. és III. osztály a vallástanból. 16-án az IV. V. VI. és VII. osztály a vallástanból. 18-án az I. osztály a magyar- és latinnyelvből, a II. osztály a földrajz és természetrajzból, a III. oszt. a számtanból és rajzoló geometriából. 19-én a IV. osztály a magyar-, latin- és németnyelvből, az V. osztály a számtanból és természetrajzból, a VI. oszt. a magyarból, történelemből és görögptől tárgyakból. 20-án a VII. osztály a természettanból és számtanból, az I. osztály a földrajz és természetrajzból, a II. osztály a magyar- és latinnyelvből. 21-én a III. osztály a magyar-, latin- és németnyelvből, a IV. oszt. a természetrajzból és történelemből, az V. oszt. a latin-, német- és görögnyelvből. 22-én a VI. oszt. a latin-, német- és görögnyelvből, a VII. oszt. a történelemből, magyarból, görögptőlből és egészségtanból, az

I. oszt. számtanból és rajzoló geometriából, 23-án a II. oszt. számtanból és rajzoló geometriából, a III. oszt. a történelemből és földrajzból, a IV. oszt. a rajz. geometriából és számtanból. 25-én az V. oszt. magyarból, történelemből és görög-pótlóból, a VI. oszt. a természetrajzból és számtanból, a VII. oszt. a görög-, latin- és németnyelvből. 29-én reggel 8 órakor hálaadó isteni tisztelet és évszázadi ünnepély. A vizsgálatokra, valamint a tanévet bezáró ünnepélyre a szülőket és tanügybarátokat tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Az új plebánus beiktatása, mint jeleztük, folyó hó 20-ikán, vasárnap délelőtt fog megtörténni. Gróf Mikes plebánus Székelyudvarhelyre szombaton a délutáni vonattal érkezik meg, amidőn ott ünnepélyesen *Gotthárd* János polgármester üdvözlöli a város nevében. Ez alkalomra banderiumot is szerveznek. Vasárnap délelőtt az ünnepélyes beiktatás a plebánia templomban fog megtörténni. Délben közeledik a Budapest-szállóba. A fogadtatás részleteit a bizottság ma délelőtt tartandó ülésében határozza el.

Korcsolya-egyleti közgyűlés. A Korcsolya-egylet, miután a múlt vasárnapra összehívott közgyűlésén a tagok az alapszabályokban előírt számban nem jelentek meg, nem tarthatta meg, — azt ma délelőtt 11 órakor, a vármegyeház kistermében fogja megtartani, melyre a tagok ez uton hívatnak meg.

Méhészeti szakelőadások. Nagy János méhészeti szaktanár, f. évi május hó 9-én Székelyszenterzsébeten, 10-én Székelykeresztúron, 11. esetleg 12-én Székelyudvarhelyen, 13-án Küküllőkeményszőlőn és 14-dikén Fenyéden gyakorlati irányú szakelőadást tart.

Hivatalos tankönyvbírálat. A vall. és közokt. ügyi m. kir. miniszter rendeletileg megbizta Chalupka Rezső kir. tanfelügy. tollnokot, hogy Kertész Albert helybeli közs. elemi iskolai tanítónak, szerző kiadásában 1904-ben megjelent „Udvarhely-vármegye földrajza, az udvarhelyvármegyei népiszkolák III-ik osztálya számára segédkönyvül“ című tankönyvét szak. szempontból hivatalosan megbírálja s a kormányhatósági engedélyezésre nézve előterjesztést tegyen.

A város 1905 évi közalapi és gyámpéztár számadásai elkészültek, s a számvevői irodában közszemlére kitétettek.

Üzlet átvétel. A helybeli piacon *Sterba* Ödön neve alatt már 6 év óta fennálló jóhírű fűszer-, festék- és anyagkereskedést *Gyarmathy* Ákos megvásárolta, s azt saját neve alatt fogja, tovább folytatni. *Gyarmathy* Ákosnak, mint szakképzett ügyes kereskedőnek, jogosult a reménye, hogy a közönség a régi cégbirtokos iránt tanúsított bizalmat reá is átfogja ruházni, mit pontos, jutányos és előzékeny kiszolgálás által fog kiérdemelni.

Kivonat a hivatalos lapból. A belügyminiszter körrendeletet bocsátott ki, melyben tudatja, hogy Kanadában „The Home Seekers Land and Colonization Company Limited“ cég alatt: egy földparcellázó és telepítő részvénytársaság alakult, melynek célja: a földmivelő és gazda közönséget Kanadába leendő kivándorlásra és letelepedésre buzdítani és olcsón vásárolt földterületeket nagy haszonnal a hiszékeny közönségnek eladni. E célból *Wimueg* kanadai városban „Magyar települők központi irodája“ cégű vállalatot nyitott, mely most hazánk földmivelőit és gazdaközönségét hangzatos ígéretek mellett a kivándorlásra csábító levelekkel s nyomtatványokkal árasztja el. Tartalmuknál fogva ezek a levelek: igen alkalmasak lévén a közönség jóhiszeműségének megtévesztésére, nehogy ezen agitáció következtében egyesek lelketlen ügynökök kezeiben kerüljenek, utasítja a megye alispánját miszerint, hogy a megnevezett részvénytársaságtól érkező levelek és nyomtatványok lefoglaltassanak s elkoboztassanak, a közönség pedig a legalkalmasabb és legkiterjedtebb módon felvilágosíttassék arról, hogy a cég által eladásra szánt földterület a tengerparttól több ezer kilométer távolságra fekszik és hogy az ottani éghajlati viszonyok honosainkra annyiban nagyon kedvezőtlenek, mivel a tél majdnem 7 hónapig tartó, zord s nagyon hideg. — *Sertésvész fellépett* és a zárlat elrendeltetett Székelylengyelfalva és Homoród-szentpál községben. — *Veszétség fellépett* és a zárlat elrendeltetett Zetelaka községben. — *Takonykór megszűnt* és a zárlat feloldatott Erked községben. — *Rühkór megszűnt* és a zárlat feloldatott Kisbaczon községben.

IPAR ÉS KÖZGAZDASÁG.

Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület folyó hó 15-én d. e. 10 órakor a vármegyeház kistermében közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Elnök-választás. 5. Intézkedés a pénztárnoki állás ügyében. 6. A közgyűlést 4 nappal megelőzőleg beadott indítványok tárgyalása. A közgyűlést megelőzőleg 9 órakor az alispáni irodában választmányi ülés tartatik, melyre a választmány tagjai meghívotnak. Községek, gazdakörök, irásbelileg meghatalmazottjaik által gyakorolhatják szavazataikat, a meghatalmazás a szavazás előtt az elnökséghez benyújtandó.

TAVIRATOK.

Budapest, május 12.

(Érk. d. u. 5 ó.)

A helyzetről.

A horvát nacionalisták többtagú küldöttséget küldenek Budapestre, hogy a magyar kormányt a horvát ügyekről informálják.

A függetlenségi pártkörben tegnap este *Aponyi* Albert gróf és *Polonyi Géza* miniszterek hosszasan tanácskoztak *Su-pilo* horvát szerkesztővel, ki erősen buzgalkodik a magyar-horvát barátság megszilárdításán.

A képviselői körökben elterjedt hírek szerint *Széll Kálmán* egy legközelebb megalakítandó nagy bank elnöke lesz. A bank főleg iparvállalatok létesítésével fog foglalkozni.

Bécsből telefonálják: *Wekerle* miniszterelnök délelőtt tizkor a magyar miniszterium házából, a Burgba hajtatott, hol a király külön kihallgatáson fogadta.

A kihallgatás két óra hosszat tartott, melynek során *Wekerle* jelentést tett a királynak a választások eredményéről és a folyó ügyekről.

A király a miniszterelnök jelentését és előterjesztését, kegyesen fogadta. A kihallgatás után *Wekerle* *Hohenlohe* herczeg miniszterelnöknél tett látogatást, majd visszatért a magyar palotába. Délután meglátogatta az osztrák szakminisztereket, mely után visszautazott Budapestre.

Hir szerint *Ó felsége* május 20-ára Budapestre érkezik.

Nyilttér.*

Nyilatkozat.

A „Székelyudvarhely“ május 10-iki számában közlemény jelent meg, mely a megyei alispáni és árvászeki hivatal írószereinek szállítása ügyében tartott árlejtésről beszél. Egyuttal azonban a közlemény czélzatos kihegyezéssel olyan gyanúsítást dob a közönség véleményébe, hogy a megyei háztartás vezetői eddig csak prédálták a pénzt az írószerekért, s így én és üzleti elődöm, *Gyertyánffy Gábor* ur, — kik az írószerek előbbi szállítói voltunk — tulságos és tiltott hasznot élveztünk volna a szállításból. E gyanúsítás ellen tiltkozom. Másfelől az igazság érdekében és a közönség tájékoztatása végett megjegyzem, hogy nem azért engedtem az előbbi szállítás díjából 39%-ot (de nem 41-et, mint ahogy a czélzatos közlemény írja), mintha ez a 39% az előbbi szállítás díjában mind haszon lett volna. Ellenkezőleg; az írószerek beszerzési árához képest már a 20%-on túl való engedés is veszteséget jelent. Hogy mégis 39%-ot engedtem, vagyis tulságos veszteséggel is hajlandó lettem volna a szállításra, — ennek csak az az oka, hogy könyvkereskedői üzletem hírnevében érdekemben fenn akartam tartani a megyével való összeköttetésemet. Az ajánlatban velem versenyző *Betegh Pál* és *Társa* cég viszont egyéb érdekből licitált alább, hogy azt az összeköttetést megszerezhesse. Ezt az érdekét nem kutatom. Ez árlejtés realitását egyébiránt a következő kis példában kívánom bemutatni: A 8 kilós fog. papír beszerzési ára kilónként 41 fillér, vagyis ezer iv. ára 3 K 28 fill. Az eddigi szerződés szerint e papírt 4 K 10 fill.ért szállítottam, ami 20% kereskedelmi hasznot jelent. *Betegh Pál* a 4 K 10 fill. szerződési árat 40%-al verte alá, vagyis, a 4 K 10 fill.ért lejön 1 K 64 fill. s így azt a papírt, melynek beszerzési ára 3 K 28 fill.ért, szállítja 2 K 46 fill.ért. Ez a viszony igen természetesen minden egyes szállítandó tételre fenn áll. Hogy pedig *Betegh* ur ez óriási ár differenciát melyik áru fogja behozni, azt a jövő mutatja meg. Végül még arra kívánok rámutatni, hogy a nevezett cég is az árlejtésnél csak egyenként licitált alább a szállítási díj százalékait; holott ha az eddigi szállítási díj tulságos lett volna, akkor egyszerre való tömeges leengedéssel kellett volna licitálnia egy olyan cégnek, mely hirlapja útján és főnökének közléti tevékenysége révén folyton a közérdek védelmében akar buzgalkodni.

Székelyudvarhely, 1906. május 11-én.

Zabolai Székely Dénes.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régióknak bizonyított hatású, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyított közvéleményét, csúszni és meghűléseknél bedrzsülés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan árukat fogadjunk el, amely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Türk József** gyógyszerész, Budapest.

Richter gyógyszerár
a „Arany oroszlánhoz“, Prágában.
Ellenbethezésre 6 uca, Mindennapl szétüldés.

Árlejtési hirdetmény.

A Székelyudvarhelyi ipari és gazdasági Hitelszövetkezet, mint az Országos Központi hitelszövetkezet tagja, a helybeli vasut állomáson egy gabona raktárt épített, melynek fölépítésére ezennel árlejtést hirdet. Az összes munkálatokra szóló zárt ajánlatok **f. évi május hó 21-én déli 12 óráig** nyújtandók be nevezett szövetkezet igazgatóságához. Később érkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe. A gabona raktár építési terv-rajza, műszaki leírása, költségvetési és szerződési feltételei, naponként d. e. a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Az ajánlattevők, mennyiben vállalkoznak, a feltételeknek kötelesek magukat alávetni.

Székelyudvarhely, 1906. május 8.

As igazgatóság.

Hirdetmény.

Homoródujfalu község képviselőtestülete 8—906. számu határozatát Udvarhelymegye törvényhatósági bizottsága 329—906. sz. kgy. határozatával jóváhagyván, a nevezett község által építendő község ház épület építési költségeit 6185 kor 14 fillér összegre végig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatosításának biztosítása céljából 1906 évi május 28-ik napjának d. e. 8 órájára Homoródujfalu község házánál tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítható s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött napon d. e. 9 óráig a tárgyalást vezető főszolgabíróhoz annyival inkább be adni, mivel a később érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó terv műszaki munkálat s részletes feltételek Homoródujfalu község házánál megtekinthetők.

Homoródujfalu, 1906. máj. 9.

Benedek József, bíró.

A festett padló vizzel mosható!!

A világhírű

— kiváló finom és tartós —
„EMKE“
szoba padló-lack

kapható:

GERGELY JÁNOS UTÓDA

Jamás Balázs üzletében
Székelyudvarhelyt

hol a legjobb minőségű aradi liszt-, kiváló finom kávé-, fűszer-, festék- és egyéb házi cikkek legszolidabb beszerzési forrása.

Tükör fényes és szagtalan!

Fürdő bérbeadás!

Lövete község közbirtokossága
a tulajdonát képező

Dobogó-fürdőt

folyó 1906 évi május hó 20-ikán
tartandó nyilvános árverésen **5 évre**
bérbe adja.

A bérlet áll: 8 szoba és mellékhe-
lyiségekből, továbbá 2 fürdőmedence és
egy borvíz forrásból. A szobák buto-
rozva vannak.

Bencez Lőrincz,
közbirt. elnök.

Üzlet áthelyezés!

Tisztelettel hozom a n. é. közönség nagy-
becsű tudomására, hogy

czukrászdámat és kávéházamat

folyó évi május hó 15-én

a Kossuth-utcában levő Gergely Ferencz féle
házba, a mostani m. kir. dohánytőzsdébe

helyezem át.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve
vagyok

mély tisztelettel

Ernst György.

„CERES“- étel-zsírral

(kókuszdióból)

készített ételek jóízűek és a leg-
gyöngébb gyomornak is jók.

Schicht György

„Ceres“ tápszerművek
osztálya, Aussig E/m.

Sz. 2039—906. kig.

Verseny ajánlati hirdetmény.

Székelyudvarhely város tanácsa a katonai laktanyával szemben a Kuhar alatt
levő területen egy 300 egyén részére berendezendő „katonai barákkát“ építet, mely
munkálatot a polgármesteri hivatalnál levő terv és költségvetés alapján írásbeli zárt aján-
lati tárgyalás útján fogja végrehajtatni.

Verseny tárgyalási feltételek:

1. Előméret és költségvetésileg megállapított vállalati összeg 11367 K 88 fillér.
2. Hogy ajánlattevő az építési tervet, előméret és költségvetést az általános és
részletes építési feltételeket, a helyi viszonyokat ismeri. Ismeri az egységi árakat és a
munkálat keresztül vitelére kiszabott határidőt.
3. Írásbeli zárt ajánlatokhoz az előirányzott 11367 K 88 fillér 10%-ka mint
bánatpénz csatolandó.
4. Írásbeli zárt ajánlatok a városi tanácshoz czimezve *f. évi junius 1-én* dél-
előtt 10 óráig adandók be, az ezen időn túl érkezők tekintetbe vétetni nem fognak.
5. A vállalatba adott épület teljes felszereléssel együtt folyó évi szeptember hó
20-ig bevégezendő és átadandó.
6. A szabályszerűen tett ajánlatok közül a munkálat a legelőnyösebb ajánlatot
tevőnek fog kiadatni.
7. Vállalati összeg munka előhaladás szerint készített szakközeg által hitelesi-
tett kereseti kimutatások alapján lesz fizetve.

Egyéb feltételek szerződésben fognak körül íratni.
Székelyudvarhely város tanácsa 1906. máj. 9.

Gotthárd János,
polgármester.

TÖRÖK a szerencse kovácsa!

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. — Rövid idő alatt
25 millió koronánál több nyeresémet fizettünk ki nagyrabecsült
vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyeresémet, és pedig: kétszer a nagy jutalmat, a

600,000 koronás főnyeresémet, a legnagyobb **400,000** koronás főnyeresémet,
továbbá 5 á 100 000, 3 á 90 000, 2 á 80 000, 3 á 70 000, 3 á 60 000, több 50 000,
40 000, 30 000 25 000, 20 000, 15 000 és ezeken kívül számtalan 10 000, 5 000,
3 000, 2 000, 1 000, 500 koronás és egyéb nagy nyeresémet.

Ennéltovább ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt
és rendeljen nálunk egy szerencse sorsjegyet. A most kezdődő 18-ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre **62.500** pénznyeresémet jut és összesen **16 millió 457 000**
korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett
álló szerencseszámot!

Sok pénz szépe varázsolja az életet! Talán megélt a
ferj a feleségét vagy az asszony az urát a neve mel-
lett álló sorsjegy megvétele által egy főnyeresémmel
A véletlen nagy szerencsét játszik az életben és
könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencses véletlen
folvát a neve melletti számot eltalálta, melyre egy
nagy nyeresémet jut.

Adam, Adai	4040	Dezso, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12305	Ottó Melánia	2441
Adolár, Agnes	6314	Ede, Eszter	9868	Jakab, Józsa	20284	Ódón, Narcizs	20989
Adolf, Aonia	9007	Elek, Etel	19821	János, Judith	20983	Pal, Neszli	24236
Agoston, Amália	19162	Elemér, Flóra	20580	Jenő, Juliska	24203	Péter, Olga	24277
Aladár, Anna	20445	Emil, Franciska	22032	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28576
Albert, A. atolia	21619	Endre, Frida	24252	Kálmán, Katinka	28874	Richard, Polaglé	22711
Al.réd, Apollonia	24215	Ernő, Genovéva	24363	Károly, Katalin	29634	Robert, Petrusia	35640
Akos, Aranka	24285	Ferenc, Gertrud	29633	Kornél, Klára	35318	Rudolf, Piroksa	37411
Ambros, Berna	28881	Friyes, Gabr. ella	34933	Kristof, Klótild	36825	Salamon, Regina	38164
András, Blanka	34352	Fülöp, Gizella	36779	Lajos, Kornelia	38138	Samu, Ró sika	38238
Antal, Borb. a	36451	Gábor, Hedvig	38118	László, Krisztina	38226	Sándor, Rozalia	41921
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Heléna	38173	Leo, Kunigunda	41919	Simon, Sári	88591
Arpad, Betti	38163	Gergely, Henriett	41795	Lipót, Laura	64204	Tamás, Sarolta	84769
Arthur, Bela	41794	Géza, Hermina	51398	Lorinc, Lenke	84738	Tibor, Szerena	89049
Aurel, Brigita	41788	Gusztáv, Hilda	84702	Manó, Leonia	86014	Tihomér, Theodora	92773
Att la Cac. lia	84309	György, Ibolyka	84780	Markus, Lidia	90370	Tivadar, Teréz	125508
Bala's, Cornelia	8473	Gyula, Iduska	89219	Marton, Lina	101989	Tóbiás, Terns	123504
Balint, Dóra	86065	Henrik, Ilona	101914	Mátyás, Ludmilla	123502	Vendel, Valéria	123508
B. rna. as. Doro. tya	101404	Hermann, Ilma	123501	Mihály, Lujza	123507	Viktor, Veronika	123516
Béla, Gentia	106999	Hugó, Ilka	123506	Miklós, Magdolna	123519	Vilmos, Viktória	123520
Benedek, Eufemia	123515	Ignác, Irén	123546	Miksa, Malvin	123514	Vince, Vilma	123518
Bernát, Emma	123509	Iles, Irma	123510	Mór, Margit	123515	Zoltán, Zsófia	123521
Daniel, Er esztia	123513	Imre, Izabella	123511	Nándor, Mária	5483	Zsigmond, Zuzsanna	123522
David, Ev.	123517	István, Janka	8312	Orbán, Mártha	8826		
Denes, Evelin	5837	Izidor, Johanna	8632	Oszkár, Matild	12314		

Legnagyobb nyere- **1.000,000** korona, továbbá egy jutalom 600,000, 1 nyeresémet 400,000
mény esetleg 1 á 200,000, 2 á 100,000, 2 á 90,000, 2 á 80,000
2 á 70,000, 2 á 60,000, 1 á 50,000, 3 á 40,000, 3 á 30,000, 6 á 25,000, 9 á 20,000, 13 á 15,000, 44 á 10,000 korona
és még sok egyéb nyeresémet. Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — 75, vagy K 150; 1/4 eredeti sorsjegy frt 150, vagy 3 korona.
1/2 eredeti sorsjegy frt 3, vagy K 6 —; 1/1 eredeti sor-jegy frt 6. —, vagy 12 korona.

A sorsjegyeket *utánvétellel* vagy az *összeg előzetes beküldése* ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díj-
talanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi május hó 23-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfoynak s az I. oszt. húzá a már május 23-án lesz.

Török A. és Társa

Sürgönczím: Törökék, Budapest. **BANKHAZA BUDAPEST.** Sürgönczím: Törökék, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete Főelárudánk osztálysorsjáték üzletei: Központ: Terézkörut 6/a
I. fiók: Váci-körut 4/a. II. fiók: Museum-körut 11/a.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu portlandora cementet olcsón ajánl

BRASSÓI PORTLAND GEMENTGYÁR

Brassóban Székelyudvarhelyt kapható Rösler és Gábor uraknál.